

A szerkesztőség címe (Írott Szó Alapítvány)

1092 Budapest, Ferenc krt. 14.

Levelezési cím: **1450 Budapest, Pf. 77.**

Számlázási cím: **1062 Bp., Bajza u. 18.**

Telefon/fax: **413-6672, 413-6673**

Központi e-mail cím és előfizetés:

info@magyarnaplo.hu

Elérhetőségünk a világhálón:

www.magyarnaplo.hu

www.facebook.com/magyarnaplo

Kiadja az Írott Szó Alapítvány

(1092 Bp., Ferenc krt. 14.)

és a Magyar Napló Kiadó Kft.

(1062 Bp., Bajza utca 18.)

Terjeszti a Magyar Lapterjesztő Zrt.

(1097 Bp., Táblás u. 32.)

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt.

Postacím: 1900 Budapest

Előfizetésben megrendelhető az ország
bármely postáján, a hírlapot kézbesítőknél,
a www.posta.hu WEBSHOP-ban

(<https://eshop.posta.hu/store/>),

e-mailen a hirlapelofizetes@posta.hu címen,

telefonon a 06-1-767-8262 számon,

levélben a MP Zrt. 1900 Budapest címen.

Külföldre és külföldön előfizethető

a Magyar Posta Zrt.-nél: a www.posta.hu

WEBSHOP-ban

(<https://eshop.posta.hu/store/>),

1900 Budapest,

06-1-767-8262,

hirlapelofizetes@posta.hu

Belföldi előfizetési díjak:

Egy évre 7500 Ft, fél évre 3900 Ft.

Nyomda: Pannónia Nyomda Kft.

(1139 Bp., Frangepán u. 16.)

A folyóirat megrendelhető

szerkesztőségünkben is:

• személyesen:

1092 Budapest, Ferenc krt. 14. I/5.

• levélben: **1450 Budapest, Pf.: 77.**

• telefonon: **06-1-413-6672**

• e-mailen: **info@magyarnaplo.hu**

Kondul a lélekharang

Alig léptünk be az új esztendőbe, máris tragikus események sorára emlékezünk: a „málenkij robot” örvén elhurcoltakra, a doni katasztrófát elszenvedő katonákra, s most a kommunista rendszerek által előidézett véráldozatra. Az utóbbi kapcsán ijesztőek a számok! A Harvard Egyetem által kiadott *Fekete Könyv* szerint a kommunizmus számlájára mintegy százmillió embertársunk erőszakos halála írható. Ezen túl a vörös diktátorok vezetete kormányzatok embertelen tevékenysége következtében Ukrajnában a legszerényebb becslés szerint is hárommillió ártatlan embert, nőt, férfit, gyermeket pusztított el az éhhalál az 1930-as évek elején; Kínában a „kulturális forradalom” évtizede során csaknem egymillió embert öltek meg a szélsőséges ideológia jegyében; Kambodzsában az 1970-es években mintegy hárommillió ember halálát okozta a vörös khmerek rémuralma. És több mint egy-egymillió ember haláláért felelős Vietnam és Észak-Korea forradalma, valamint Kelet-Európa, Latin-Amerika, Afrika kommunisták uralma alá került több országának „proletárdiktatúrája”. A XX. század mérlege megdöbbentő, és ehhez még hozzászámítandó a náciizmus és a háborúk sok-sok civil áldozata.

Egyik tanítványom nemrég megjegyezte: „Nem kellene a múltnak ezt a szegyenletes időszakát oly sokszor emlegetni.” Unokáink nemzedéke elítéli ugyan a szörnyűségeket, de azokat egy lezárt történelmi korszak félresiklásának ítéli, mert – mondják – minket többé nem fenyegethet hasonló veszély. Érthető is talán ez a megközelítés, hiszen az ember igyekszik megszabadulni fölöslegesnek vélt terheitől.

Tudnunk kell azonban: nemcsak életek millióit pusztították el, hanem az élők emberi méltóságát is; rombolt a pszichológiai terror, s ennek a további nemzedékek életfelfogásában, magatartásában, ítéleteiben felismerhetők a nyomai. Gondoljunk csak Illyés Gyulának a zsarnokságot jellemző, sodró erejű mondatára! A valóság igazolta, hogy a diktatúrát átélők nem őrizhetik meg sem társadalmi, sem emberi szuverenitásukat. A polgári értékrendet és a személyiséget súlyosan sértő hatások nyomai itt vannak jelenünkben; a becsülettel szerzett tulajdonhoz, a valláshoz, a nemzethez való kötődés szálait nagyrészt szétszaggatták. Amikor most korrupciót, erkölcsi felelőtlenséget tapasztalunk, amikor látjuk, hogy az egyéni érvényesülést minden közösségi felelősség fölé helyezik, e jelenségekből a kommunista korszak fertőző sejtjeit elemezhetjük ki. Akkor szavaink értéküket veszítették, relativizálódtak a fogalmak, háttérbe szorult a tisztesség. Átnevelő táborokba kényszerítették a másként gondolkodókat, szellemi öncsonkításra az alkotókat.

Mit mondhatok hát tanítványomnak és nemzedékének? Emlékeznünk kell, mert a számonkérés elmaradt, és az igazat – lelki egészségünk érdekében – mindenképpen ki kell mondanunk. Ma is fenyeget az egykori program: a múltat végképp eltörölni, továbbá az a szándék, hogy nemzetközivé legyen a világ. Vagyis, hogy kiforgassanak a múltunkból, hogy kiöljék kötődéseinket, hogy – amint az uralkodás érdekében a kommunisták megálmodták – egyneműsítsék az emberiséget, s hogy a szerves fejlődés helyett földrengést idézzenek elő.

Amikor most megkondul a lélekharang, és halottainkért imára hívja a híveket, hangja figyelmeztessen minket felelősségünkre, nehogy újabb ordas eszmék terjedése miatt majd félrevernünk a harangot.

Kováts Dániel

Szerkesztőbizottság: Jókai Anna (örökös elnök),
Báger Gusztáv, Horváth Antal,
Kalász Márton, Kó Pál, Salamon Konrád,
Szakály Sándor, Vasy Géza

Újraalapító főszerkesztő: Oláh János

Főszerkesztő: Jánosi Zoltán

E-mail: janosizoltan@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 388-7035

Főszerkesztő-helyettes: Bíró Gergely (próza)

E-mail: proza@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 388-7031

MUNKATÁRSÁK

Berta Zsolt

(Magyar Napló Könyvesbolt,
Budapest, VIII. ker. József krt. 70.,
Józsefvárosi Galéria)

Mobil: (70) 421-9580

E-mail: magyarnaplokb@gmail.com

Berta-Havasaljai Matild (ügyintéző)

E-mail: bertahavasaljaim@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 410-5784

Bolla Eszter (szerkesztő,

Oláh János szerkesztői ösztöndíjas)

E-mail: bollaeszter@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 410-3962

Bornemissza Ádám (tördelőszerkesztő)

Cech Vilmosné (gazdasági ügyintéző)

Kondor Péter (szerkesztő)

E-mail: kondorpeterjanos@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 410-3417

Mórocz Gábor (Könyvszemle, tanulmány)

E-mail: moroczgabor@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 410-3192

Nemes Attila (Nyitott Műhely, marketing)

E-mail: nemesattila@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 421-7962

Szentmártoni Anikó

(szerkesztőségi titkár, terjesztés, előfizetés)

E-mail: szentmartonia@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 388-7030

Szentmártoni János

(ügyvezető)

E-mail: titkarsag@iroszovetseg.hu

Zsiga Kristóf (ügyvezető, könyvkiadás)

E-mail: zsigakristof@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 388-7033

Zsille Gábor (vers)

E-mail: vers@magyarnaplo.hu

Borító: **Oláh Mátyás László**

*

A címlapon: **Demeter Szilárd**

(Fotó: Vadócz Dávid)

Meg nem rendelt kéziratot nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza. Minden felbélyegzett, válaszborítékkal ellátott levélre válaszolunk.

Kovács Dániel: *Kondul a lélekharang* 1

SZEMHATÁR

Gál Sándor: *Pilleszárnyak* 3

Marosi Gyula: *Szörnyeteg idők – háttérben kisfiúval* 5

Farkas Wellmann Éva: *Ő mozditja; Amöba* 14

Kopácsy Gergely: *„A szovjetek nem szívesen engedik haza a munkaerőt”. Beszélgetés Bognár Zalán történész egyetemi docenssel* 15

Serfőző Simon: *Azt látjuk; Megmutatja magasságát* 17

Nagy Miklós Mihály: *„...Ne légy télen, költő!...”*
Devecseri Gábor, a Néphadsereg poétája 18

Falusi Márton: *Harlekin* 22

Lázár Balázs: *Fehér bohóc; Ő az?* 23

Kurcz Ádám István: *Bevezetés Gion Nándor drámájához* 24

Gion Nándor: *Főleg a barna hajúak abortálnak* 25

Horváth Veronika: *A legkisebb gyerekek nem tudnak maradni; Hasonmás* 32

Jánosi Zoltán: *Hány ezer nap? Kósa Ferenc emlékére* 33

Kovács István: *Találkozásaim közelképei. Emlékeim Kósa Ferencről* 35

Petőcz András: *Fent, a magasban* 37

Bába Iván: *Arckép – háttérben Európa*
Granasztói György tanulmányairól 38

Végh Attila: *Terápia* 42

Mezey Katalin: *Halmy Miklós kincsesháza* 43

Szakolczay Lajos: *Ne féltsd ősi nemzeted!*
Oláh Mátyás László Árpád fejedelem-szobráról 45

Bakó Endre: *Ady Endre fiktív alakja a szépirodalomban. II. rész* 47

Györi László: *Teremtés* 51

Bene Zoltán: *Mítoszok, regényben elbeszélve*
Gondolatok Demeter Szilárd Hármastól című könyvéről 52

NYITOTT MŰHELY

Varga Melinda: *Az írást önmagáért szeretem*
Interjú Demeter Szilárral 55

KÖNYVSZEMLE

Szokolay Domokos: *Akikkel többen lehetnénk – magyarok szovjet fogságban*
Bognár Zalán: GULAG, GUPVI, „malenkij robot” 63

Szokolay Domokos: *A túlélők megszólalnak*
Tatár Rózsa: Túléltek! Emlékezések a malenkij robotra 65

Szakály Sándor: *Akiből soha nem le(hete)tt tábornok*
Rainer M. János: Századosok 66

Irsik Vilmos: *Regény a javából*
Viivi Luik: A béke hetedik tavasza 68

Szerzőink 70

Lapszámunkat Halmy Miklós szobrász, grafikus, festőművész munkáinak reprodukcióival illusztráltuk. A felvételeket Oláh Katalin Kinga készítette.

A Kölcsey Társaság a magyar kultúra napja alkalmából idén **Zsigmond Dezső** filmrendező tüntette ki a Kölcsey-emlékplakettel, a Kölcsey-érmeket pedig **Gróh Gáspár** irodalomtörténész vehette át Szatmárcsékén, 2018. január 20-án. Ugyanezen a napon **Simon Adri** költő részesült a Magyar Írószövetség és Érd megyei jogú város közös kitüntetésében, a Bella István-díjban, Érden. Gratulálunk a díjazottaknak!